

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2008-2009

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2009

I korta drag

Produktionsvärdet i jordbruket beräknas minska. Värdet av produktionen av jordbruksvaror i löpande priser beräknas minska med 8,1 % år 2009 jämfört med år 2008. Vegetabilieproduktionen beräknas minska med 12,6 % medan animalieproduktionen beräknas minska med 7,0 %.

Den totala skörden av spannmål beräknas uppgå till närmare 5,2 miljoner ton under 2009. Den är 4 % högre än genomsnittet för de fem senaste åren men i nivå med förra årets spannmålsskörd. Den totala spannmålsarealen minskade med 4 % jämfört med föregående år, samtidigt som skördeutfallet per hektar i år var något högre för de vårsådda spannmålsgrödorna. Priserna på spannmål beräknas preliminärt minska med ungefär 35 % för skördeåret 2009 jämfört med skördeåret 2008.

Totalskörden av raps och rybs beräknas till uppemot 302 000 ton, vilket är 16 % mer än förra årets skörd och en ökning med 34 % jämfört med femårsgenomsnittet. Ökningen beror framförallt på att odlingen av höstraps har ökat. Det har även varit hög skörd per hektar av höstraps i år. Priset på oljeväxter beräknas preliminärt minska med ungefär 30 % under skördeåret 2009 jämfört med skördeåret 2008.

De genomsnittliga priserna för nötkreatur har preliminärt minskat med 11 %. Priserna för svin har ökat med 11 %.

Slakten av nötkreatur beräknas öka något under år 2009 jämfört med år 2008. Detta medan priserna för nötkreatur beräknas sjunka med drygt 10 %. Slakten av svin beräknas minska något under år 2009 jämfört med år 2008, medan priserna beräknas öka med omkring 10 %.

Invägningen av mjölk beräknas vara oförändrad år 2009 jämfört med år 2008. Priset på mjölk beräknas minska med ungefär 20 % år 2009.

Daniel Persson, 036 – 15 50 39
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Prognos för inkomstutvecklingen 2008-2009

Värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och tjänster till baspriser minskar preliminärt med 8,1 %. Ett flertal av produktionsgrenarna minskar preliminärt i värde 2009 jämfört med 2008, t.ex. minskar potatis med 17 % och frukt och bär med 20,7 %. Mjök minskar preliminärt med 20,0 %. Värdet av alla grenar inom djur ökar förutom fjäderfä, som är konstant. Sekundära jordbruksaktiviteter beräknas öka med 4,6 %.

Jordbrukssektorns faktorinkomst beräknas minska med 14,1 % år 2009 jämfört med år 2008. Faktorinkomsten beräknas som summan av produktionsvärdet och direktersättningar minus kostnader för insatsförbrukning och kapitalförslitning. Produktionsvärdet beräknas minska med 8,1 % under år 2009. Övriga produktionssubventioner beräknas öka något år 2009 jämfört med år 2008. Kostnaderna för insatsförbrukningen beräknas minska med 6,3 % år 2009 jämfört med år 2008. Kostnaderna för kapitalförslitning beräknas öka med 4,3 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2008 samt förändringar till år 2009 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I mitten av december planerar Eurostat att redovisa prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2008 och 2009. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-4,0 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 3,4 %, kommer indikator A för Sverige att visa en nedgång med 13,4 %. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker, särskilt när det gäller kostnadsposterna, och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn år 2008 samt prognos för utvecklingen för åren 2008-2009, index 2008=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	7
Annan statistik	7
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2009	8
List of tables	9
List of terms	9

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn år 2008 samt prognos för utvecklingen för åren 2008-2009, index 2008=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2008 and a first estimate for 2009, index 2008=100

Kod	EAA	Värde 2008	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	6 285	116,3	65,1	75,7
02	Industrigrödor	1 421	122,0	80,9	98,7
03	Foderväxter	6 618	92,9	102,4	95,1
04	Köks- och plantskoleväxter	3 013	90,1	103,0	92,7
05	Potatis	1 781	100,5	82,6	83,0
06	Frukt och bär	560	96,4	82,2	79,3
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	41	158,5	100,0	158,5
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	19 719	102,9	84,9	87,4
11	Djur	10 634	107,2	98,2	105,3
12	Animaliska produkter	12 826	101,1	81,9	82,8
13	Animalieproduktion (11+12)	23 460	103,9	89,5	93,0
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	43 179	103,5	87,4	90,4
15	Produktion av jordbrukstjänster	2 307	101,8	102,7	104,6
16	Jordbrukets produktion (14+15)	45 486	103,4	88,2	91,2
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 638	104,0	100,5	104,6
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	48 124	103,4	88,9	91,9
19	Total insatsförbrukning	35 154	99,2	94,4	93,7
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	12 970	114,8	75,9	87,1
21	Kapitalförslitning	9 650	98,3	106,1	104,3
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	3 320	162,7	22,9	37,2
23	Löner och kollektiva avgifter	3 294	.	.	98,9
25	Övriga produktionssubventioner	9 354	.	.	103,2
26	Faktorinkomst (22+25)	12 674	.	.	85,9
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	9 380	.	.	81,3
28	Arrende- och hyreskostnader	2 032	.	.	102,0
29	Räntekostnader	3 370	.	.	103,5
30	Ränteintäkter	.	.	.	.
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	4 884	.	.	60,0
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	65,8	.	.	96,0
	Prisförändring BNP	.	.	103,4	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23 – 40.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i pro-

dukt- resp. produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2009

If you would like to download the publication in PDF – please follow the following instructions: Click on the link “Första sidan – I korta drag” above. Then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

The value of agricultural output is expected to decrease by 8.1 % in 2009 compared to 2008. Crop output is expected to decrease by 12.6 % while animal output is expected to decrease by 7.0 %.

The total harvest of cereals is expected to be about 5.2 million metric tonnes in 2009. This is 4 % higher than the average of the last five years, but about the same as last year. The total area of cereals is expected to decrease by 4 % in 2009 compared to 2008. At the same time, the harvest per hectare this year was slightly higher than last year. The prices of cereals are expected to decrease with about 35 % for the harvest year of 2009 compared to 2008.

The harvest of rape and turnip rape are expected to be about 202,000 metric tonnes, which are more than the harvest in 2008 and an increase with 34 % compared to the average of the last five year. The increase is mainly attributable to the more growing of autumn rape and the higher yield per hectare of autumn rape. The prices of oil seeds are expected to decrease by roughly 30 % in the harvest year of 2009 compared to 2008.

The average prices for cattle decreased with 11 % according to preliminary figures. The prices of pigs increased with 11 %.

The slaughtering of cattle decreased somewhat in 2009 compared to 2008, while the slaughtering of calves are expected to increase somewhat. The slaughtering of pigs are expected to decrease somewhat in 2009.

The quantity of milk delivered to wholesalers is expected to decrease somewhat in 2008. The price of milk is expected to decrease by roughly 20 % in 2009.

The output of the agricultural industry in basic prices is expected to decrease by 8.1 % in 2009 compared to 2008. The majority of fields preliminary decrease in value in 2009 compared to 2008. For example potatoes decreases with about 17.0 % and fruit and berries with 20.7 %. The value of milk decreases by 20.0 % according to preliminary figures. The value of all fields in animals increase but poultry which is constant.

The factor income of agriculture is expected to decrease by 14.1 % in 2009 compared to 2008. The factor income is calculated as the sum of production value and direct subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. The production value is expected to decrease by 8.1 % in 2008.

List of tables

In English	8
Summary	8
List of tables	9
List of terms	9

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants
Bnp	Gdp
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops

Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'Industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjök	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljevaxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest recieved
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Socketbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit

Ägg

Eggs

Övriga

Other